

Ha utazóként tévednék Székelyudvarhelyre és több napot tartózkodnék itt, valószínűleg kedvem lenne eltölteni néhány órát egy olyan helyen, ahol az iszogatás mellett jó környezetben valami mást is kapok. Mert jó az, ha a falakon kiállítás zajlik éppen, ha közben jó, de legalább különleges zene szól gépből vagy élő koncerten, s ugyancsak jó az, ha olyan arcok ülnek az asztalok körül, akikkel még ismeretlenül is szívesen váltok néhány szót.

Budapesten rengeteg ilyen hely van, még reneszánszukat is élik: újabban a romkocsmák turistacélponttá lettek a magyar fővárosban – ilyennek számít a *Szimpla Kert*, a *Fogasház*, a *D ürer Kert*

vagy az

Ellátó Kert

. Ami a kultúrkocsmákat illeti, a leghíresebb és legnagyobb a

Gödör Klub

, de a

Tűzraktér

vagy a

Kiadó

is kultkocsmának számít, az

A38 Hajó

pedig egyenesen a legkülönlegesebb non plus ultra – de ez már más kategória. Ahogy utóbbiról egyik ottani barátom megjegyezte: ott egész egyszerűen nem rendeznek szar programot.

„a mókusz a városból kimehetne”

A 20. századra ez némiképp változott: Tomcsa Sándor és baráti köre a *Ferenczybe* járt, a még fiatalabbak a

Fényesbe

vagy a

Szabó Károlyba

– ezek a rendszerváltás után még tartották magukat, de kultúrkocsmának nem voltak nevezhetők. Utóbbi emeletén igen közel volt egymáshoz a konyha, a kocsmá és az illemhely bejárata, s ha eléjük álltál, a meleg étel, az ital, a dohányfüst valamint a vécészag keveréke hozta ki azt az igen jellemezhető smakkot, amit szabókárolyszagnak neveztek az udvarhelyi tinédzserek a kilencvenes évek közepén.

Amikor ezek a tinédzserek egy kicsit megnőttek, igényük létrehozta az első olyan helyet, amit már a köznyelv is kultúrkocsmaként ismert – ez lett a [G. Pub](#). De nem a mai helyén, hanem kb. száz méterrel fennebb, a Szentimre utcában. 2002-ben költözött az utca elejére egy ház alagsorába, s fokozatosan alakult ki mind a törzsvendégek a köre, mind pedig mai, állandóan változó design-ja.

A folyamatot talán Júlio Cortázar novellája, *Az elfoglalt ház* példázza a legjobban, persze jó értelemben: kialakult a [G. Café](#), ami talán mai napig a legtöbb kocsmái kultúrrendezvényt adja a városnak, alatta pedig megmaradt a G. Pub, amit idéntől

G Music Pubra

kereszteltek. A G. Café a kezdetektől fogva kultkocsmának számított: koncerteknek, buliknak, tánc háznak, író-olvasó találkozóknak, kiállításoknak adott otthont – a frontot a mai napig tartja, szombaton pl.

[Gary Moore-émlékkoncertet ad](#)

Monyó és néhány zenésztársa. A koncertek, bulik műfajilag nagyon vegyesek, hiszen a kortárs magyar dzsesszművészekről (Sárik Péter, Nagy János, Tóth Sándor, stb.) az alternatív román rockbandáig (pl. Kumm) mindenfélét tartottak itt majd' tíz év alatt.

A Küküllő Szálloda kilencvenes évekbeli felújítása azt is maga után vonta, hogy a hetvenes-nyolcvanas évekbeli

udvarhelyi ifjúsági élet

egyik fellegvára megváltozott. Amikor valaki azt mondta régebb, hogy ülünk be a „szálloda alá”, az a hotel vendéglőjét jelentette – pörkölt- és savanyúságszaggal, üveges sörrel. A [Portré](#)

[Kávézó](#)

eleganciájával tűnik ki: kocsmának nem nevezhető, de itt is kisebb-nagyobb rendszerességgel tartanak koncertet, stand up comedy-estet vagy fotókiállítást.

A Kossuth utca páros sarkán, az emeleten öt éve nyílt meg a [Kalapos Kávézó](#), 2009 tavaszán pedig jelenlegi, tágasabb helyére költözött, a páratlan oldalra. Nyitókoncertezni a

Kaukázus

zenekart hívták meg a kávézó működtetői, akiknél szintén a rock, a blues, illetve az alternatív zene helyi és magyarországi képviselői szoktak fellépni kisebb-nagyobb rendszerességgel.

Emlékezetes koncerteket adott itt a

Budapest Ragtime Band

, az

In-Line

vagy a

Magashegyi Underground

. A Kalapos

régi helyén új kocsmá nyílt,

mégpedig az [Első Emelet](#) – az inkább kávézónak számító hely szintén arról nevezetes, hogy filmvetítéseknek ad otthont, illetve kiállítások, koncertek helyszíne. Akárcsak a

[Mokka Kávéház](#)

, amely az egykori városi ingyenkonyha helyén nyitotta meg kapuit – itt is vannak koncertek, pl.

Takáts Tamás vagy Ferenczy György is lépett fel, de bizonyos periódusokban állandóak a hétfégi bulik, a filmvetítések és a fotókiállítások.

A székelyudvarhelyi kultúrkocsmák száma ötre rúg – nem számoltuk ide az egymás mellett levő [Tea Pubot](#) (a Siculus Ifjúsági Ház előszobája, ahol néha szintén van egy-egy, főleg középiskolásoknak szóló rendezvény) és a város, illetve a környék egyetlen rockklubját, a *Thunder Rock Clubot*, mert ezek más jellegűek.

A felsoroltak viszont egy húron pendülnek – főleg a G., a Kalapos és a Mokka mutat több jellegzetes hasonlóságot: délelőtti kávézó, aztán – főleg hétfőn – este indul az igazi kultúrkocsmahangulat.

Egy város turisztikai potenciáljához ezek a helyek is nagymértékben hozzájárulnak: ha vendéged van és kocsmázni támad kedve, valószínű, hogy nem a lakótelepi köpködőbe viszed le – habár azoknak is megvan a hangulata. Székelyudvarhely kultúrkocsmák szempontjából

tehát jól áll: ezek a helyek is hűen tükrözik az iskolavárosi jelleget, és nemcsak azért, mert néha diákok ülik körül a kocsmasztalokat.

{gallery}/Szasa/ltthon/Kozelet/kultkocsm1208{/gallery}